

Από τις γοητευτικότερες δημοσιογραφικές δουλειές η έρευνα του κες σε υποθέσεις ξεκαυτώνες, που κίνησε συναρπάζοντας την κοινή γνώμη και που σγά σγά τις σκέπασε η σκόνη του χρόνου. Όπως τέτοια είναι και η τηλεοπτική «Μηχανή του χρόνου», που μεταδίδεται τώρα από την κρατική τηλεόραση, μόνο που δεν πρόκειται ούτε για καμιά «μηχανή» με τροχαλίες και ελατήρια ούτε και για καμιά άλλη «μηχανή» που στήνεται για να τρώνε το καταπέτασμα οι επιτήδειοι παρασιταστές.

Η έρευνα στα περασμένα, και το λέω από πείρα, είναι πάνω απ' όλα μεράκι και με όλα τα συνοδευτικά του που είναι η οργανωμένη μέθοδος, κάτι σαν τη σκαπάνη του αρχαιολόγου που από την άκρη ενός καταχωνιασμένου ακροκέρραμου μπορεί να φτάσει και να ξεθάψει το μεγαλείο της Βεργίνας. Είπα και για την υπομονή που πρέπει να την τροφοδοτεί η περιέργεια του αγνώστου και να συμπληρώσω στα όπλα του ερευνητή και την άσφρηση που αυτή είναι ειδικά το ένστικτο που σε οδηγεί για να φτάσεις στο «παράπερα» και να ανακαλύψεις αυτό που κρύβεται πίσω από τον τοίχο. Και όλα αυτά βέβαια έχουν τις δυσκολίες τους, έχουν όμως και τη γοητεία τους, καθώς και την ικανοποίηση όταν φτάσεις στον στόχο σου.

Γνωρίζω τον Χρήστο Βασιλόπουλο από τις πρώτες δημοσιογραφικές του έρευνες και τον παρακολουθώ με πόση σοβαρότητα κάνει την έρευνά του στο «γεγονός», χωρίς ποτέ να του δίνει την εντύπωση του «σκάνδαλου», όπως τόσο πολύ συνθίζεται αυτό τον καιρό από τα δήθεν «σκάνδαλα» της ενημέρωσης και μάλιστα σε ένα χώρο όπως είναι η τηλεόραση, όπου το δάκτυλο μετράει περισσότερο από το δόσος. Μια επιλογή από τα θέματα της «Μηχανής του χρόνου» έχει εκδώσει με τη συνεργασία του αρχαιολογικής της εκπομπής του, τον Δημήτρη Πετρόπουλο, από τις Εκδόσεις «Πατάκη» και όπως τώρα ξαναδιαβάζω μερικές από αυτές

ΓΙΑ ΜΙΑ ΜΗΧΑΝΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ...

Ο σφραγές της Θεσσαλονίκης Μαξ Μέρτεν και τελικά δεν έπρεξε τίποτα...

βλέπω ότι ορισμένες θα μπορούσαν να είναι η «μαγιά», η «πρώτη ύλη», για να γίνουν αντίστοιχες κινηματογραφικές ταινίες και μάλιστα «θρίλερ», όπως το συνθίζει και το Χόλιγουντ, με σενάρια στηριγμένα σε πραγματικά ντοκουμέντα, όπως η υπόθεση Γουστεργκέιτ που έδωσε τροφή σε μια ολόκληρη σειρά ταινιών, περιγράφοντας έτσι και σελίδες της αμερικανικής ιστορίας. Πολύ παραπάνω μάλιστα όταν βλέπει κανένας τη θεματολογία των ελληνικών ταινιών που γυρίζονται αυτή την εποχή και που ενώ το ενδιαφέρον για τον ελληνικό κινηματογράφο έχει αναπτερρωθεί -και αυτό είναι ευχάριστο-, από την άλλη μεριά, είναι να τραβός τα μαλλιά σου με την αρλουμπολογία που κυριαρχεί στα μυαλά των σεναριογράφων, κλέβοντας ακόμα και ο ένας τον άλλο, όπως στην πρόσφατη περίπτωση της ταινίας του

κ. Ρένου Χαλαραμίδη «Τα τέσσερα μαύρα κοστούμια» που καταγγέλλεται από το «Παρόν» με την εξωφρενική δικαστική απόφαση που, ενώ αναγνωρίζει την πειρατεία, δεν προχωρεί σε κανένα μέτρο, ενώ και εκείνος, συνήθως λαλίστατος, εδώ «τηρεί σιγή ικθύος»! Ως πότε;

Για τη «Μηχανή του χρόνου» που λέγαμε, που αποτελεί δεξμενική σεναρίων, στέκομαι σε μια από αυτές και που απασχολεί τις περισσότερες σελίδες του βιβλίου τους, την «ιστορία του σφραγεί των Εβραίων της Θεσσαλονίκης», του Γερμανού δικαστή Μαξ Μέρτεν, που έπαιξε τον πρωταγωνιστικό ρόλο στην εξόντωση του εβραϊκού στοιχείου της μακεδονικής πρωτεύουσας και που, ενώ συνελήφθη και δικαστική, τελικά χάρισε σε έναν «χαριστικό νόμο», έμεινε στη φυλακή μόνο μερικούς μήνες και είναι ο μοναδικός κρατούμενος των ελληνικών φυλακών που απέθηκε ελεύθερος μετά τη δύση του ηλίου, διαδικασία δηλαδή απαγορευμένη. Όμως, δεν είναι μόνο αυτό το ενδιαφέρον στοιχείο της υπόθεσης Μέρτεν, αλλά το ότι σ' αυτήν είναι ανακατωμένη και η σύζυγος κορυφαίου πολιτικού παράγοντα και υπουργού των κυβερνήσεων Καραμανλή, η Δοξούλα Λεοντίδη, που εργάστηκε και ως ιδιαίτερα γραμματέας του Μέρτεν, ενώ αργότερα ήταν γυναικά του δικηγόρου και υπουργού της ΕΡΕ Δημήτρη Μακρή, του γνωστού και με το χαϊδευτικό του «Ντάκος»!

Ο Μαξ Μέρτεν, εκτός από την εφαρμογή του σχεδίου εκτέλεσης του συνόλου των Εβραίων της Θεσσαλονίκης και μετά από εξευτελιστικά μαρτύρια που τους έκανε, κατάφερε να συγχωρηθεί και όλα τα περιουσια-

...και ο «μηχανοδηγός» της «χρονομηχανής» Χρήστος Βασιλόπουλος

κά τους στοιχεία, σε χρυσό και κοσμήματα, με την υπόθεση να τους τα φυλάξει για να τους τα επιστρέψει μετά τον πόλεμο και που τελικά κανένας δεν έμαθε ποτέ (ή λέει πως δεν έμαθε) πού τα έκρυψε. Είναι μια ιστορία που και προσωπικά πολλά είχα μάθει από έναν Εβραίο της Θεσσαλονίκης, που ύστερα από περιπετειώδη τρόπο μπόρεσε να σωθεί, όπως ο ίδιος μου διηγήθηκε το «ολοκαύτωμα» του εβραϊκού στοιχείου της πόλης του. Ήταν ο Νίκος (Μπενίκος) Σενούρας, κινηματογραφικός επιχειρηματίας που είχε τον «γραφικό» κινηματογράφο «Αλκαζάρ» της οδού Εγνατίας και που εκτός από εγκάρδιος και αγαπημένος φίλος μου ήταν και κουμπάρος μου, μια και ήμουνα κι εγώ από τους «Ρωμιούς» που αγάπησαν Ρωμιά -Ρωμιά και Θεσσαλονικιά και που δυστυχώς έφυγε πρώτη.

Και με την ευκαιρία, να προσθέσω

εδώ ότι έχοντας ακούσει τους κρυμμένους θησαυρούς των Εβραίων που άρπαξε ο Μέρτεν, πήρα την αρχική ιδέα για να γράψω το σενάριο της ταινίας «Ένα ασύλληπτο κορόιδο», με τον κορμό που οι Γερμανοί έχουν κρύψει στην αυλή του το κιβώτιο με τους θησαυρούς και που με τόση δεξιοτεχνία γύρισε ο Θανάσης Βέγγος και που κάθε φορά που πάζει στην τηλεόραση τη βλέπω και από λίγο και φτάνω το κέφι μου...

Αν λοιπόν θυμηθούμε πόσες σπουδαίες ταινίες έγιναν με θέμα το ολοκαύτωμα, όπως ήταν και η καταπληκτική «Λίστα του Σίντλερ», καταλαβαίνετε πόσο «ωραίο», από κάθε άποψη, έχει η υπόθεση Μέρτεν.

Διαβάστε τη «Μηχανή του χρόνου», αξίζει σαν να μαθαίνετε για πολλά «θρίλερ» που έγιναν μπροστά στα μάτια μας κι όμως τα έχουμε ξεχάσει. Και ιδιαίτερα όσοι συμβαίνει να είμαστε και σεναριογράφοι. Προσφέρουμε να βοηθήσει, φιλοκερδώς, στη μνήμη του κουμπάρου μου και για τα όσα μου διηγήθηκε και σαν επιβεβαίωση του πόσο αντοχές κουβαλάει ο άνθρωπος και σ'αυτό τώρα μη μας τραβήξουν οι τρεις με τις τσάντες που ήρθαν από ΔΝΤ για να μας κάνουν γυμνασία. «Ευω, ρε»...

Η ΑΝΙΣΤΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Διάβασα στο φύλλο της περασμένης Κυριακής στο «ΠΑΡΟΝ» και δεν έδρο αν δημοσιεύθηκε και σε άλλες εφημερίδες τη δικαιολογική διαμαρτυρία του δικηγόρου Κρίτωνα Μεταξόπουλου σχετικά με την ομάδα φωνών ακαθάρτη του από το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου για τη γενναίότητα που είχε να βγει και να καταθέσει «χωρίς φόβο και πάθος» τα όσα παράγγειλε και περίπτωση γνώριζε σχετικά με τη λειτουργία του καρτέλ γάλατος, στο γνωστό σκάνδαλο (ένα από τα πολλά του δήθεν οικονομικού ευδαιμονισμού μας που μας κατάντησαν να είμαστε σήμερα κι ζητάνοι των μεγάλων οικονομικών τακογλυφών) και που η είδηση τότε ήταν πρωτοσελίδα των εφημερίδων με το νεαρό ακόμα δικηγόρο που τόλμησε να μιλήσει και να ενημερώσει για το τι κρύβεται πίσω από τη λάμψη μιας ψευδοπληροφορικής πλουτοκρατίας χωρίς να είναι ανεύθυνη και η παρασκηνιακή συσχεζόμενη κυβέρνηση. Και που βέβαια από τους ενδιαφερόμενους δραχμοφονιάδες να χαρακτηριστεί «προδοτής», πάντα σε «τιμώριο πλάνο» με μια κατασκευασμένη κατακραυγή. Αντίθετα με το σήμερα που η δικαιοσύνη αντιμετωπίστηκε σαν μια πολύ συνθισμένη και ασήμαντη ιστορία, στα «ψιλά του Τύπου» κι αυτή όποιος προλάβει να τη δει, χωρίς και πάλι το σκάνδαλο να «εξεκουκουλωθεί», όπως άλλωστε έγινε με τα περισσότερα της πρόσφατης αμαρτωλής 30ετίας. Αλλά δυστυχώς αυτή είναι η μόνιμη ανισότητα της ενημέρωσης, το πώς να «φοσκάνει» και η τρέχα να γίνεται τρέχια και να απολεί το «γεγονός της ημέρας», σπιδώνοντας και την αξιοπρέπεια ανθρώπων που τολμούν να λένε το δικό τους μικρό ή μεγάλο «όχι» και όταν φτάνει η ώρα της δικαιοσύνης το αποτέλεσμα να μπαίνει στις τελευταίες σελίδες δίπλα στα διακυτερούσια φαρμακεία και στα θέματα, επειδή η πρώτη σελίδα κυριεύεται συνήθως από τους θύλους κάποιος ξαβύζης παρονστάρ που είναι το «πρόσωπο της ημέρας» ή για να το λέμε πιο σωστά... «οπίσθια της ημέρας»!

Και να συμπληρώσω ότι ο δικηγόρος, που δεν δίστασε να μιλήσει, είναι ο γιος του διαπρεπούς νομικού Αγίου Μεταξόπουλου, στον οποίο οι δημιουργοί του κινηματογράφου πολλά του σφειλούν για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων της πνευματικής τους ιδιοκτησίας και που αν ζούσε, πολύ θα χαίραταν την επιβεβαίωση για το πού θα πέσει το μίλο...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ